

KAYNAKÇA

1. M. Orhan Okay “Edebiyat ve kültür dünyamızdan: makaleler, denemeler, sohbetler” sf. 162, Akçağ (1991)
2. www.tr.wikipedia.org
3. Mehmet Nuri Şahin “Doğumunun 100. yılında Necip Fazıl Kısakürek” T.C. Kültür Bakanlığı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü Yayınları (2004)
4. Ayşe Hür, Necip Fazıl’ın Öteki Portesi, *Radikal Gazetesi*, 06.01.2013
5. Halan Gülseven, Türk Sağının Mümtaz Lideri! , *Yurt gazetesi*, 07.01.2013
6. Doğan Hızlan, Bir Anlık Heyecan Hayatını Değiştirdi, *Hürriyet gazetesi*, 28.01.2006
7. Arif Demirer, Adnan Menderes Necip Fazıl’a 147 bin lirayı neden ödedi-1, *Anayurt Gazetesi*, 14.08.2012

YAHYA KEMAL’İN ŞİİRLERİNDE İSTANBUL

Dilek Eren

Süleyman Demirel Üniversitesi

Türkoloji Bölümü

Ayşe Çiftçi

Süleyman Demirel Üniversitesi

İki Yabancı Dil Bölümü,

Türk şair, yazar, bürokrat, siyaset adamı.. Milli Edebiyat anlayışına destek vermek için, illa ki dilin araştırılması gereğini kabul etmemiş; "Servet-i Fünun" edebi akımının etkisinde yazmaya başladığı, sonrasında ise kendine özgü üslubunu bulduğu, musiki tadındaki şiirleriyle, edebiyatın müzik notalarıyla hayat bulabileceğini göstermiştir.

1884 yılında Üsküp'te dünyaya gelmiştir. Annesi; ünlü divan şairi Leskofçalı Galip'in yeğeni Nakiye Hanım; babası dönemin Üsküp Belediye Başkanı İbrahim Naci Bey'dir. Asıl adı "Ahmed Ağâh"tır. "Esrar" takma adı ile şiirler yazar. [1] Okuduğu Fransızca romanların etkisi ve ve Jön Türkler'e duyduğu ilginin etkisiyle [2] 1903 yılında[3] II. Abdülhamit baskısı altındaki İstanbul'dan kaçarak Paris'e gitti. İstanbul'a 1912'de geri döndü.

Ziya Gökalp, Tefrik Fikret, Yakup Kadri gibi şahsiyetlerle tanıştı. 1916'da Ziya Gökalp'in tavsiyesi ile Darülfünun'a Medeniyet Tarihi müderrisi olarak girdi. Sonraki yıllarda Garp Edebiyatı Tarihi, Türk Edebiyatı Tarihi derslerini de okuttu.[2.2]

Türkçeyi mısralarına birer musiki notası gibi işlemiş; milli edebiyatın "kelime sihirbazı" olarak kabul edilmiştir. Hayatı boyunca hiç evlenmeyen Beyatlı, hiçbir zaman kitap yayımlamamıştır.

Edebiyatımızın son büyük üstatlarından olan Yahya Kemal Beyatlı tam bir İstanbul aşığıydı. Yahya Kemal'in İstanbul'u bu kadar sevmeye iten sebepler nelerdi? Bu sevgisi ne zaman ve hangi koşullarda başlamıştı? Yahya kemalin şiirlerine sığdıramadığı İstanbul nasıl bir İstanbul'du? Bu durumu açıklayacak olursak:

Yahya kemal hayatının ilk yıllarını Üsküp'te geçirir. İstanbul ile ilk tanışması sirkeci garında gerçekleşir. Bu ilk tanışma Yahya kemalin hoşuna gitmez. Garda yol tezkerelerinin muayene eden komiserin taşralılara davranışı hoşuna gitmez. can sıkıntısı ile arabaya binen genç şairimiz, akrabası olan İbrahim beyin konağının yolunu tutar. Basının "Yeni Osmanlılar" taraftarı olması sebebiyle, daha Üsküp'te bu fikrin savunucularına sempati duyan şairimiz, ilk münasebetinin tatsız başlamasını sultan II. Abdülhamit in usul_ı iradesine bağlar. O günlerde propaganda edilen fikirlerin etkisiyle, sultan II. Abdülhamidin idaresine karşı aleyhte düşünceler beslemeye başlar. Yahya kemal bu siyasi ortamdan ürkmüş ve daha çocuk denecek yaşta Paris'e gönüllü olarak gitmiştir. Çünkü hasta adam olarak tabir edilen Osmanlı devletinin son dönemlerine tanıklık eden Yahya kemal; yeni ufuklara ve hayallere yelken açarak o karamsarlıktan kurtulmayı amaçlar ve yıl 1903'te İstanbul'dan ayrılır. Paris'e farklı duygularla

yerleşen şairimiz Albert Sorel'in dolaylı da olsa teşvikiyle tarihimizle tanışır. Bu tanışma Yahya Kemal'i adeta kendisiyle buluşturan ona kimliğini öğreten bir tanışmadır.

•Bu tanışmayla çocukluğu gözünün önüne gelir: annesinin vasiyeti kulaklarında başka bir yankı bulur. Çocukken okuduğu Battal Gazi destanı ruhuna farklı seslenir.

•Her yaz şimale doğru koşan Türk akıncıların öksüz bıraktıkları topraklar hasretle yüreğini yakar. Bunu şu mısralardan kolaylıkla anlayabiliriz.

Elli bin atlı koymamak azmiyle kına

Dolu dizgin koşuyorlardı akından akına...

Milliyetçilik akınının Yahya kemalin ruhuna Albert Sorel'in teşvikiyle yavaş yavaş girdiğini biliyoruz.

Aslında bu ilhamı tetikleyen o dönemde önemli olayların etkisi yadsınamayacak kadar mühimdir

Yahya Kemal tarih araştırmasıyla başladığı çalışma ona kültürümüzü ve kimliğimizi tanıma imkanı vermiştir. Yahya Kemal Türk tarihini maddi ve manevi bütün yönleriyle ele almış bir şairdir.

Dolayısıyla Yahya Kemal'in yapmış olduğu bu araştırmalar onu dünyanın yedi harikasından biri olan İstanbul'a götürmüştür. İstanbul birçok kültürü ve medeniyeti bünyesinde barındıran bir şehirdir.

Ceddimiz nurlu mührünü 1453 yılında kostantine vurduğundan beri milletimizin kalbi yıllarca, asırlarca bu şehirde atmıştır. Kalp atışlarımız bu şehrin her tarafına nakşedilmiştir. İşte bu duyguları bünyesinde,

ruhunda hisseden şairimiz(1912) İstanbul'a döndükten sonra İstanbul'u herhangi bir şehir gözüyle görmemiştir. O adeta İstanbul'un aşkıyla yanıp tutuşan bir sevgili bir mecnun olmuştur. Onun İstanbul sevgisinin temelinde 'mazi'özlemi yatar.Osmanlı devletinin içinde bulunduğu sosyal,kültürel ve siyasi

bunalım onu mazinin ruh iklimlerine gönderir.

'Bin atlı akınlı çocuklar gibi şendik

Bin atlı o gün dev gibi bir orduyu yendik.

Ak tolgalı beylerbeyi haykırdı: ilerle!

Bir yaz günü geçtik Tunadan kafilelerle... Mısralarıyla şairlerimiz adeta o günlerin fetih sevincini yeniden duyuyordu.

Manzum ve mensur eserleriyle Yahya Kemal, edebiyatımızda İstanbul'un en iyi işleyen ustadır. Ona göre İstanbul: Türk milletinin karakterinin simgesidir.

O İstanbul'un her semtinde bu yüce milletin başka başka karakterlerini keşfetti. Her keşfediş onu milletine biraz daha bağladı. Milletini yücelten kültür değerlerini anlamaya çalıştı.

Yahya Kemale göre İstanbul mazisi Fatih Sultan Mehmet Han'ın İstanbul'u Türk diyarı yapmasıyla başlamıştır. Yahya Kemal bu durumun İstanbul için bir bahtiyarlık olduğunu öne sürmüştür. İstanbul'u önemli kılanın Müslüman Türk düşüncesi ve medeniyetidir. Yahya Kemal İstanbul'u Bizans'tan aldığımız bir şehir olarak görmemiş, İstanbul'u vatanın timsali olarak kabul etmiştir. Ona göre İstanbul Türklüğün ve Türk vatanının bir özeti bir bütünüdür.İstanbul'u tanımak Türk milletini ve Türk medeniyetini tanımakla eşdeğer durumdadır.

Yahya kemalden önce İstanbul'u konu alan şairlerde olmuştur. Baki, Nedim, Atayı vs... fakat bu şairler İstanbul'u kısım kısım işlemişlerdir. Yahya Kemal ise şiirlerinde İstanbul'u bir bütün olarak ele almıştır. Bu özelliği ise onu diğer İstanbul şairlerinden ayrı kılan bir özelliktir.

Sanat diye sevgi diye, zevk diye

Ruhumuzun kulağımızın küpesi

Fuzuli, Naili, Neşati, Nedim

Bu akşam alınından bir bir öpesi

O,yedi tepeyi en iyi gören İstanbul'unun sekizinci tepesi!..

Behçet Kemal bu dizelerle Yahya Kemal'in Türk şiirine dört büyük hizmeti olduğunu söyler:

Birincisi: Divan edebiyatında eskimeyecek, modası geçmeyecek ne varsa onu aldı,yeni şiirimize,yeni zevkimize getirdi ve ekledi.

İkincisi: Batı şiirinin örneği, tek konulu (poem)uzun, derin şiiri Türkçe ile gerçekleştirmiştir.

Üçüncüsü: Namık kemalden Ziya Gökalp'e kadar Fikretlerin ve Akiflerin hep birer maksat uğruna harcadıkları alet ettikleri şiir haysiyetini seviyesini iade etmek onu halis şiir saflığına ve niteliğine

yükseltebilmek, bu meyli ve yolu bütün yeni nesillere telkin etmek olmuştur.

Dördüncü büyük hizmet ise: Türk ilinin en güzel şehri olan İstanbul'u semt semt, mahalle mahalle, tepe tepe gezerek şiirlerine tabiat güzelliğini de katarak konu almasıdır.

Örneğin İstanbul'un en ücra, en fakir kısmı için mısralar:

Ahiret öyle yakın seyredilen manzarada

O kadar komşu ki adım atsa da birinden birine

Kavuşur karşıda, kaybettiği bir sevdiğine

Serviliklerde sükun, yolda sükun, evde sükun;[4]

İstanbul'a dönmek isterim ben

Bin bir tepe yükselen boğazdan, Baktıkça vatan görünsün engin; Her yıl, bir ömür oyunca, yazdan[5]

Vatanın engin bir şekilde görüldüğünü söylediği mısradan aynı zamanda vatanın aynası olarak İstanbul'u gördüğünü ileri sürmektedir.

Yahya kemal Nihat Sami Banarlı ile yapmış olduğu bir konuşmasında şunları söyler." O kadar ki İstanbul, bütün Türk tarihinin, Türk coğrafyasının bir terkibi, hülasesi tecellisi olmuştur. bu idrak beni gün geçtikçe sarmaya ve İstanbul'a bağlamaya başladı. anladım ki hakiki vatan ve insan mesut edecek tek yer, bütün vatanın ruhunu teşkil eden bu şehirdir..."[6]

Yahya kemalin şiirlerinde İstanbul'un hemen her semti, boğaz, Üsküdar, Koca Mustafa Paşa, Adalar, Erenköy, Moda, Çamlıca ve daha nice semtler; gezip görmediği köşe bucak bırakmamış. her birinde başka bir güzellik başka bir tat bulmuş, halkıyla camisiyle, mescitleriyle, baharı, güneşiyle İstanbul'un her halini görmüş ve sevmiştir. Bu durumu ise bize şu dizelerle aktarmaktadır:

Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul;

Görmediğim, gezmediğim, sevmediğim hiçbir yer

Ömrün oldukça, gönül tahtıma keyfince kurul.

Sade bir semtini sevmek bile bir ömre değer.[7]

Yahya kemal bir başka şiirinde yine İstanbul'a bakarken rüya gibi bir yaz akşamında bir Türk kızının güzelliğinde, bütün bir Türk tarihinin izlerini bulmuş ve hele sesinde, konuşmasında İstanbul'un ahengini duymuştur. Yine bu açıklamaya bir örnek verecek olursak şu dizeleri dile getirmek uygun olacaktır sanırım.

Rüya gibi bir akşamı seyretmeğe geldim.

Çok benzediğin memleketin her köşesinden

Baktım: konuşurken daha bir kere güzeldin

İstanbul'u duydum daha bir kere sesinde[8]

Yahya kemalin şiirlerinde Üsküdar'ın daha özel bir yeri vardır. Bunu şiirlerinde gördüğümüz kadar nesirlerinde de görmek mümkündür.

Ötmekte fecre karşı horozlar birer birer,

Geçtikçe her dakika belirmektedir seher.

Bilmem kaçınıcı fecri vatan toprağında biz,

Görmekle şimdi bir yaşayan vecd içindeyiz.

Etrafı okşuyor mayısın taze rüzgârı,

Karşımda köhne Üsküdar'ın dost ışıkları.[9]

Üsküdar asıl İstanbul fethi rüyasını gören şehir olarak gıptayla hatırlanacak yerdir. Üsküdar tam elli üç gün nefes almadan gözleri dolmuş, tepelerden bu büyük hadiseyi bir sinema şeridi gibi seyretmiş, türkün İstanbul'un asıl fethettiğini görmüş. o tarihte Üsküdar'da yaşayanlar

"kadı_erkek, genç_ihtiyar" aynı heyecan içinde bu muazzam sahneyi izlemiştir.

Üsküdar, bir ulu rüyayı görenler şehri!

Seni gıptayla hatırlar vatanın her şehri,

Hepsi der: hangi şehir görmüş onun gördüğünü?

Bizim İstanbul'u fethettiğimiz mutlu günü!...[10]

Yahya kemalin İstanbul'u semt semt gezmiş olduğunu daha önce söylemiştik. İşte Yahya kemalin iftar vakti halkın boş bıraktığı semtlerden biri olan "Antik Valide" semti üzerine yazmış olduğu bir şiiri:

İftardan önce gittim antik valide semtine
Kaç defa geçtiğim bu sokaklar, bugün yine,
Sessizdiler, fakat ramazan maneviyatı
Bir tatlı intizara çevirmiş,sükuneti;
Semtin oruçlu halkı, süzölmüş benizliler.
Sessizce çarşıdan dönüyorlar birer birer....[11]

Şairimiz Çamlıca semtini de ayrı bir sevgiyle sevmektedir.Öyle ki bu sevgi Yahya kemal'in gazeline adını verecek kadardır. Yahya Kemal gazeline Çamlıca adını verir.

Biz şi'ri böyle söyledik ağyar söylesün
Hem dost söylesün bunu hem yar söylesün[12]

Çamlıca, şairimizin bir başka şiirinde, onun gurbetten dönerken İstanbul'la duyduğu özlemi, sabırsızlığını anlatan "Karnaval ve Dönüşte" belirgin bir imge olarak kullanılır.

Ben yolcuym bugün,
Nis karnavalda eğlence dursun
Ben yolcuym bugün, yolun ufkunda çamlıca
Hala görünmüyor;
Hala görünmüyor diyerekten sabırsızım
Yıllarca sevdiğim adalar, sevdiğim deniz
Artık görünseler...
Görsem Erenköy'ündeki leylaklı bahçede
Cananla bir zamanlar buluşup içtiğim yeri [13]

Çamlıca semti gibi "bebek" semti d şairimizin gazelinin ismi olur.

Cihanda olmadı bir hisse_i verasetimiz
Bebek Koyu'nda temaşa_yı abdan başka
Yahya kemal İstanbul'u tarihi yapılarıyla da şiirlerinde işlemiştir.İşte buna bir örnek:

Rumeli Hisarı:

Çok yakından mı bu sesler, çok uzaklardan mı?
Üsküdar'dan mı? Hisar'dan mı? Kavaklar'dan mı?[14]

Yahya Kemal, Rumeli hisarını mevzu edinen eserleri daha çok nesirlerinde işlemiştir.

Emirgan, İstinye, Kalender, Sarıyer:

Emirgan ve İstinye semtleri şairimizin şiirlerine konuk olurken; Tarabya,Büyükdere,Sarıyer gibi semtler ise düzyazılarında daha çok yer alır.

Birden kapandı birbiri ardına perdeler...

Kandilli,Göksu,kanlıca,İstinye neredeler?[15]

Yahya kemal şiir ve musikinin ayrılmaz bir bütün olduğunu savunmuştur.

Yahya kemal şiirlerini adeta bir musiki eşliğinde yazmış diyebiliriz. Aşağıdaki dizelerde boğaz Yahya Kemal'in mısralarında musikileşen mısralarla anlatılmıştır.

Dün bezminizm bir ezeli neş'esi vardı,
Saz sesleri ta fecre kadar Körfezi sardı;
Vaktaki sular şarkılar inlerken ağardı,
Bendim geçen, ey sevgili, sandalla denizden![16]

Bestesiyle hatıralarda tazeliğini yitirmeyen, etkisini hala devam ettiren bir şarkısında musikiyle birleşen

'Körfez' zaman teminde genişler. Şairimizin bir başka şiiri olan Geçmiş Yaz şarkısında ,doğanın güzelliğini aşk ve hatıra motifiyle tamamladığını görebilmekteyiz.

Körfezdeki dalgın suya bir bak göreceksin:
Geçmiş gecelerden biri durmakta derinde;
Mehtab...iri güller.....ve senin en güzel aksin...
Velhasıl o rü'ya duruyor yerli yerinde![17]

Klasik Türk musikisi sevgisini ve özlemini büyük bestekâr İTRİ' de sembolleştiren şairimiz, "boğazdan" bütün vatan sularına bu musikiyle seslenir.

Musikisinde bir taraftan din,
Bir taraftan bütün hayat akmış;
Her taraftan, boğaz, o şehrayın
Mavi Tuncuyla gür Fırat akmış.[18]

Yahya kemal şiirlerinde büyük önem vermiş olduğu Boğaziçi'ne, nesirlerinde de aynı önemi vermiştir. Buna örnek sunacak olursak: Aziz İstanbul adlı kitabında güzellik öğeleri çerçevesinde ele aldığı mekânı (boğaz), aynı zamanda eski konumuyla karşılaştırır.

"Boğaziçi, iki sahil boyunca köy köy, Kavaklardan Marmara'ya kadar yalı mimarisıyla süslenmiş, yeryüzünde yalnız kendine benzer, başka bir şehir olmuştur." [19]

Tevfik Fikret 'istibdat' yönetimine lanet ederek 'sis' adlı şiiri yazar. Fakat Yahya Kemal'in bu duruma canı sıkılır ve ruhu daralır ve 'sis'adlı şiire şu şekilde yanıt verir:

Benzetmek olmasın sana dünyada bir yeri;
Eylül sonunda böyledir İsviçre göller.[20]

Bu dizeleriyle Yahya Kemal İstanbul'un eşsiz güzelliğini vurgularken aynı zamanda batı edebiyatının dilinden düşürmediği, dillere destan ettiği İsviçre gölleri bile ancak Boğaz'ın sisle kapanıp bulanık bir duman halini almış olduğu ana benzeyebilir.İstanbul hiçbir şehirle ,hiçbir ülkeyle karşılaştırılamayacak kadar güzel bir memleketir.

Yahya Kemal'in şiirleri kadar düz yazılarında da İstanbul'u konu aldığını daha önce söylemiştik.İşte bu semtlerden birisi "Eyüp" ile Saatler ve Manzaralar" başlıklı makalesinin üçüncü kısmındaki "Eyüp'de Namaz Saati" Aziz İstanbul adlı kitabında yer almıştır.[21]

Yahya kemal Koca Mustapaşa mahallesine de şiir yazmıştır.bu şiir semtle aynı adı paylaşır ve koca mustapaşa şiiri bir orkestranın bütünlüğünü bozmadan,birbirini kovalayan temlerin yakaladığı sembol ve motiflerle kaynaşan ve sonra yine özüne dönen melodilerini tekrar dinlemekten daima zevk alabileceğimiz bir senfoni gibidir.bu yönden bu manzume 'Süleymaniye'de Bayram Sabahı' formunda bir senfonik şiir olarak nitelendirilmektedir.

Kuru ekmekle,bayat peyniri lezzetle yiyen
Çeşmeden her su içerken "Şükür Allah'a diyen[22]

Koca Mustapaşa adlı şiirin çok önemli bir özelliği vardır. Açıklayacak olursak;Yahya Kemal'in İstanbul sevgisinin yanında bu şehrin tarih ve sosyal unsurlarından semtinin, çok özel tasvirlerini buluşturup bir araya getiren kendine has tek eseri bu eserdir.

Yahya kemalin yaşamında bir süre yer edinen adlar, onun yalnızca ikamet ettiği mekan olarak değil,sevdiği ve birçok konuya ilham olan doğa güzelliklerini unutamadığı bir yerdir. Öyle ki adalar Yahya Kemal'in şarkılarından birisine nakarat olacak kadar yazarımıza ilham vermiştir.

Sen şarkıların durduğu bir lahza kenarda,
Yadet ki sevdiğikti ilahi Adalarda!

İçten!soğuk ellerle hazin alnını sar da,
Yadet ki!sevişdikti ilahi Adalarda[23.1]

Yahya Kemal'in şiirlerinde İstanbul adlı konuyu buraya gelene kadar şairimiz Yahya Kemal'in kaleme almış olduğu şiirleriyle incelemiş bulunuyoruz.görüyoruz ki Yahya Kemal İstanbul'un her semtini gezmiş,dizelerinde ilmek ilmek işlemiş,adeta sözcüklerle bir bina kurmuştur. Yahya Kemal İstanbul aşığı İstanbul hayranıdır. İstanbul'u okuyucuya yeniden keşfettirir.İstanbul ,Yahya Kemal için vazgeçilmez bir "tema"dır.

Sonuç olarak Yahya Kemal'in eserlerini manzum ve mensur olarak ele aldığımız zaman tarihi, siyasi, edebi konuya, müzik ve sahne sanatlarından şehircilik ve güzel sanatlara açılan bir yelpazede İstanbul, onun şiir ve düz yazılarının bazen başlığı, ana düşüncesi,bazen asıl tem ve motiflerinin içeriğinde tasvirlerinin en güzel örneklerini oluşturmuş olduğunu rahatlıkla görebilmekteyiz.

Yahya Kemal ve şiirlerini okuyanlar İstanbul'u ve Türk tarihini daha iyi kavrayacaklar ve kendi kültürlerini ilelebet yaşatacaklardır. Çünkü Yahya Kemal şiirlerinde İstanbul sevgisini aşılarken aynı zaman da yurt sevgisini aşılamaktadır.

Yapmış olduğum araştırmalar sonucu Yahya Kemal'i en iyi yorumlayan öğrencisi ve yakın dostu olarak karşıma çıkan Ahmet Hamdi Tanpınar'ın 1950 yılında yayımlanmış olan bir yazısından alınmış ve araştırmacılar tarafından Yahya Kemal'i bir parça da olsa tanıtmaya çalışan eser olarak karşıma çıkan yazıdan alıntı yaparak son sözü söylemiş olacağım.

Birgün bizden çok sonra

Yahya Kemal'i hatırlayacak olanlar, bu körfezde ve şehrin her kuytu köşesinde ve bütün rüzgarlara açık her tepesinde O'nun sesini duyarak, aynı derin saadeti, sanatın bize ikrar ettiği ve hayat planımızı değiştirdiği,onlarda duyduğumuz o ilahi saadeti tadacaklardır.Onun dikkati bize öğrettiği için artık biliyoruz ki,şehirlere ve ülkelerin bir sesi vardır.O halde tereddütsüz söyleyelim,Yahya Kemal vatanın ve İstanbul'un sesidir.[24.1]

KAYNAKÇA

1. Biyografi.info sitesi, Yahya Kemal Beyatlı, Erişim tarihi:16.03.2012
2. Meral Tozluyurt, Yahya Kemal Beyatlı'nın Siyasi Portresi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2007
3. Ahmet Hamdi Tanpınar, Yahya Kemal, Sayfa 72
4. **(Kocakaplan, gök kubbemiz şairi Yahya kemal,s:216**
5. **(Kendi Gök Kubbemiz,s:65)**
6. (İ.Kocakaplan; Gök kubbemiz Şairi Yahya Kemal, s;52)
7. (Bir Başka Tepeden:20)
- 8.(Bir Tepeden:19)
- 9.(Üsküdar'ın Dost Işıkları:28)
10. (İstanbul Fethini Gören Üsküdar, s:24)
11. (Atik_Valde'den İnen Sokakta:27)
12. (Eski Şiir Rüzgarıyla: Çamlıca Gazeli, s:67)
13. (Karnaval ve Dönüş,s:67)
14. (Süleymaniye'de Bayram Sabahı, s.10)
15. (Siste Söyleniş s:23)
16. (age...s.121)
17. Geçmiş Yaz, s:132)
18. (ITRİ,s.15)
19. (Aziz İstanbul, Türk İstanbul_II,s:50)
20. (Siste Söyleniş, s:23)
21. (Yahya Kemal,Aziz İstanbul,s:127_157)
22. (Koca Mustapaşa)